

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2015/412

z 11. marca 2015,

ktorou sa mení smernica 2001/18/ES, pokiaľ ide o možnosť členských štátov obmedziť alebo zakázať pestovanie geneticky modifikovaných organizmov (GMO) na ich území

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES ⁽⁴⁾ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ⁽⁵⁾ sa stanovuje komplexný právny rámec na povoľovanie geneticky modifikovaných organizmov (ďalej len „GMO“), ktorý sa v plnej miere vzťahuje na GMO určené na účely pestovania v celej Únii ako osivo alebo iný množiteľský materiál rastlín (ďalej len „GMO určené na pestovanie“).
- (2) Podľa uvedeného právneho rámca sa vyžaduje, aby GMO určené na pestovanie podstúpili individuálne posúdenie rizika predtým, než sa povolí ich uvedenie na trh Únie, v súlade s prílohou II k smernici 2001/18/ES, pričom sa zohľadnia priame, nepriame, bezprostredné a neskoršie, ako aj kumulatívne dlhodobé účinky na ľudské zdravie a životné prostredie. Toto posúdenie rizika poskytuje vedecké odporúčanie s cieľom zabezpečiť informácie počas rozhodovacieho postupu a nasleduje po ňom rozhodnutie o riadení rizika. Cieľom uvedeného postupu povoľovania je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského života a zdravia, zdravia zvierat a dobrých životných podmienok zvierat, životného prostredia a záujmov spotrebiteľov a zároveň zabezpečiť účinné fungovanie vnútorného trhu. Na celom území Únie by sa mala dosiahnuť a udržiavať jednotná vysoká úroveň ochrany zdravia, životného prostredia a spotrebiteľov. V rámci smernice 2001/18/ES a jej následného vykonávania by sa vždy mala zohľadňovať zásada predbežnej opatrnosti.
- (3) V súlade so závermi zasadnutia Rady zo 4. decembra 2008 o geneticky modifikovaných organizmoch (ďalej len „závery zo zasadnutia Rady z roku 2008“) je nevyhnutné zasadzovať sa o zlepšenie vykonávania právneho rámca

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 54, 19.2.2011, s. 51.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 102, 2.4.2011, s. 62.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 5. júla 2011 (Ú. v. EÚ C 33 E, 5.2.2013, s. 350) a pozícia Rady v prvom čítaní z 23. júla 2014 (Ú. v. EÚ C 349, 3.10.2014, s. 1). Pozícia Európskeho parlamentu z 13. januára 2015 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 2. marca 2015.

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS (Ú. v. ES L 106, 17.4.2001, s. 1).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách (Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1).

na povoľovanie GMO. V tejto súvislosti by sa mali predpisy o posudzovaní rizika podľa potreby pravidelne aktualizovať, aby sa zohľadnil nepretržitý vývoj vedeckých poznatkov a analytických postupov, najmä s prihliadnutím na dlhodobé účinky geneticky modifikovaných plodín na životné prostredie, ako aj na ich prípadné účinky na necieľové organizmy, charakteristiky prijímajúceho prostredia a geografické oblasti, v ktorých sa geneticky modifikované plodiny môžu pestovať, a na kritériá a požiadavky na posudzovanie GMO produkujúcich GMO odolných voči pesticídom a herbicídom. Prílohy k smernici 2001/18/ES by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (4) Okrem povolenia na uvedenie na trh musia geneticky modifikované odrody spĺňať aj požiadavky práva Únie týkajúce sa uvádzania osiva a množiteľského materiálu rastlín na trh, ktoré sú stanovené najmä v smerniciach Rady 66/401/EHS⁽¹⁾, 66/402/EHS⁽²⁾, 68/193/EHS⁽³⁾, 98/56/ES⁽⁴⁾, 1999/105/ES⁽⁵⁾, 2002/53/ES⁽⁶⁾, 2002/54/ES⁽⁷⁾, 2002/55/ES⁽⁸⁾, 2002/56/ES⁽⁹⁾, 2002/57/ES⁽¹⁰⁾ a 2008/90/ES⁽¹¹⁾. Pokiaľ ide o uvedené smernice, smernice 2002/53/ES a 2002/55/ES obsahujú ustanovenia, ktoré členskými štátmi umožňujú za určitých presne vymedzených podmienok zakázať používanie odrody na celom svojom území alebo na jeho časti alebo stanoviť primerané podmienky na pestovanie odrody.
- (5) Keď je GMO v súlade s právnym rámcem Únie povolený na účely pestovania a spĺňa, pokiaľ ide o odrodu, ktorá má byť uvedená na trh, požiadavky práva Únie týkajúce sa uvádzania osiva a množiteľského materiálu rastlín na trh, nesmú členské štáty zakázať ani obmedziť jeho voľný pohyb na svojom území ani mu v takomto pohybe brániť, a to s výnimkou podmienok stanovených v práve Únie.
- (6) Skúsenosti ukázali, že pestovanie GMO je téma, ktorou sa dôkladnejšie zaoberajú členské štáty. Otázky týkajúce sa uvádzania GMO na trh a ich dovozu by naďalej mali byť regulované na úrovni Únie, aby zostal zachovaný vnútorný trh. Pestovanie si však v určitých prípadoch môže vyžadovať väčšiu pružnosť, keďže je oblasťou s výraznými národnými, regionálnymi a miestnymi aspektmi vzhľadom na svoje prepojenie s využívaním pôdy, miestnymi poľnohospodárskymi štruktúrami a ochranou alebo zachovávaním biotopov, ekosystémov a typov krajiny. V súlade s článkom 2 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) členské štáty majú právomoc prijímať právne záväzné akty, ktorými sa obmedzuje alebo zakazuje pestovanie GMO na ich území po tom, čo bolo povolené uvádzanie týchto GMO na trh Únie. Táto flexibilita by však nemala nepriaznivo ovplyvňovať spoločný postup povoľovania, najmä hodnotiaci proces, ktorý vykonáva v prvom rade Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad“).
- (7) V uplynulých rokoch na účely obmedzenia alebo zákazu pestovania GMO niektoré členské štáty v dôsledku nových alebo dodatočných informácií, ktoré sa sprístupnili odo dňa súhlasu a ktoré ovplyvňujú posudzovanie environmentálnych rizík, alebo v dôsledku prehodnotenia existujúcich informácií využili bezpečnostné doložky a núdzové opatrenia podľa článku 23 smernice 2001/18/ES a článku 34 nariadenia (ES) č. 1829/2003. Iné členské štáty využili oznamovací postup ustanovený v článku 114 ods. 5 a 6 ZFEÚ, na základe ktorého sa vyžaduje predloženie nových vedeckých dôkazov týkajúcich sa ochrany životného alebo pracovného prostredia. Okrem toho sa rozhodovací proces v prípade pestovania GMO ukázal ako obzvlášť náročný, a to vzhľadom na vyjadrenie národných záujmov, ktoré sa netýkajú len otázok spojených s bezpečnosťou GMO v súvislosti so zdravím alebo životným prostredím.
- (8) V tejto súvislosti sa zdá byť vhodné poskytnúť členským štátom v súlade so zásadou subsidiarity väčšiu pružnosť pri rozhodovaní o tom, či chcú na svojom území pestovať GMO bez toho, aby počas povoľovacieho postupu alebo po ňom došlo k ovplyvneniu posúdenia rizík ustanoveného v systéme EÚ pre povoľovanie GMO, a nezávisle od opatrení, ktoré sú členské štáty, v ktorých sa pestujú GMO, oprávnené prijímať na základe uplatnenia smernice 2001/18/ES s cieľom predísť nezámernej prítomnosti GMO v iných výrobkoch alebo od ktorých sa takéto prijímanie vyžaduje. Poskytnutie tejto možnosti členským štátom zrejmelepší proces

⁽¹⁾ Smernica Rady 66/401/EHS zo 14. júna 1966 o uvádzaní osiva krmovín na trh (Ú. v. ES L 125, 11.7.1966, s. 2298/66).

⁽²⁾ Smernica Rady 66/402/EHS zo 14. júna 1966 týkajúca sa obchodovania s osivom obilnín (Ú. v. ES L 125, 11.7.1966, s. 2309/66).

⁽³⁾ Smernica Rady 68/193/EHS z 9. apríla 1968 o obchodovaní s materiálom na vegetatívne rozmnožovanie viniča (Ú. v. ES L 93, 17.4.1968, s. 15).

⁽⁴⁾ Smernica Rady 98/56/ES z 20. júla 1998 o obchodovaní s množiteľským materiálom okrasných rastlín (Ú. v. ES L 226, 13.8.1998, s. 16).

⁽⁵⁾ Smernica Rady 1999/105/ES z 22. decembra 1999 o uvádzaní množiteľského materiálu lesných kultúr na trh (Ú. v. ES L 11, 15.1.2000, s. 17).

⁽⁶⁾ Smernica Rady 2002/53/ES z 13. júna 2002 o spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 1).

⁽⁷⁾ Smernica Rady 2002/54/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom repy (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 12).

⁽⁸⁾ Smernica Rady 2002/55/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom zelenín (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 33).

⁽⁹⁾ Smernica Rady 2002/56/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní so sadivom zemiakov (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 60).

⁽¹⁰⁾ Smernica Rady 2002/57/ES z 13. júna 2002 o obchodovaní s osivom olejníka a priadnych rastlín (Ú. v. ES L 193, 20.7.2002, s. 74).

⁽¹¹⁾ Smernica Rady 2008/90/ES z 29. septembra 2008 o uvádzaní množiteľského materiálu ovocných drevín a ovocných drevín určených na výrobu ovocia do obehu (Ú. v. EÚ L 267, 8.10.2008, s. 8).

povoľovania GMO a súčasne zrejme zaručí slobodu voľby pre spotrebiteľov, poľnohospodárov a subjekty a zabezpečí väčšiu zrozumiteľnosť pre dotknuté zainteresované strany v súvislosti s pestovaním GMO v Únii. Touto smernicou by sa preto malo podporiť hladké fungovanie vnútorného trhu.

- (9) S cieľom zabezpečiť, aby pestovanie GMO nevyústilo do ich nezámernej prítomnosti v ostatných výrobkoch, a pri súčasnom zohľadnení zásady subsidiarity by sa osobitná pozornosť mala venovať predchádzaniu novej cezhraničnej kontaminácii z členského štátu, v ktorom je pestovanie umožnené, do susedného členského štátu, v ktorom je zakázané, s výnimkou prípadov, keď dotknuté členské štáty súhlasia s tým, že vzhľadom na osobitné geografické podmienky to nie je potrebné.
- (10) V odporúčaní Komisie z 13. júla 2010 ⁽¹⁾ sa členským štátom poskytujú usmernenia na rozvoj opatrení v oblasti koexistencie vrátane pohraničných oblastí. V odporúčaní sa členské štáty podnecujú, aby navzájom spolupracovali na zavádzaní vhodných opatrení na hraniciach medzi členskými štátmi, aby sa zamedzilo neplánovaným dôsledkom cezhraničnej kontaminácie.
- (11) Počas povoľovacieho postupu pre daný GMO by sa členskému štátu mala poskytnúť možnosť požiadať, aby sa upravil geografický rozsah pôsobnosti ohlásenia/žiadosti, ktoré predložil v súlade s časťou C smernice 2001/18/ES alebo v súlade s článkami 5 a 17 nariadenia (ES) č. 1829/2003 v tom zmysle, že celé územie alebo časť územia tohto členského štátu bude vylúčená z pestovania. Komisia by mala tento postup uľahčiť tým, že žiadosť členského štátu bezodkladne predloží ohlasovateľovi/žiadateľovi a ohlasovateľ/žiadateľ by mal na túto žiadosť reagovať v rámci ustanovenej lehoty.
- (12) Geografický rozsah pôsobnosti ohlásenia/žiadosti by sa mal zodpovedajúcim spôsobom upraviť s výnimkou prípadu, ak ohlasovateľ/žiadateľ potvrdí rozsah pôsobnosti svojho ohlásenia/žiadosti v rámci ustanovenej lehoty odo dňa oznámenia, keď ho Komisia o uvedenej žiadosti upovedomila. Takýmto potvrdením však nie sú dotknuté právomoci Komisie v súlade s článkom 19 smernice 2001/18/ES alebo článkami 7 a 19 nariadenia (ES) č. 1829/2003 vykonať takúto úpravu, ak je to vhodné, v nadväznosti na posúdenie environmentálnych rizík, ktoré uskutočnil úrad.
- (13) Hoci sa očakáva, že väčšina obmedzení alebo zákazov prijatých podľa tejto smernice sa vykoná v štádiu udelenia alebo obnovenia súhlasu/povolenia, mala by sa členským štátom okrem toho poskytnúť možnosť prijať odôvodnené opatrenia, ktorými sa obmedzí alebo zakáže pestovanie GMO alebo skupiny GMO definovaných plodinou či vlastnosťami predtým povolených na celom ich území alebo na jeho časti, a to na základe odlišných a doplnkových dôvodov ako tých, ktoré sa hodnotili v súlade s harmonizovaným súborom predpisov Únie, t. j. so smernicou 2001/18/ES a nariadením (ES) č. 1829/2003, pričom tieto dôvody musia byť v súlade s právom Únie. Uvedené dôvody sa môžu týkať cieľov politiky v oblasti životného prostredia alebo poľnohospodárstva alebo to môžu byť iné závažné dôvody ako mestské a územné plánovanie, využívanie pôdy, sociálno-ekonomické vplyvy, koexistencia a verejná politika. Tieto dôvody možno uplatniť jednotlivito alebo v kombinácii v závislosti od konkrétnych okolností členského štátu, regiónu alebo oblasti, v ktorej sa budú opatrenia uplatňovať.
- (14) Úroveň ochrany zdravia ľudí alebo zvierat a životného prostredia, ktorá bola stanovená pre celú Úniu, umožňuje jednotné vedecké posúdenie na celom území Únie, a táto smernica by túto situáciu nemala zmeniť. Preto by členský štát – aby sa vyhol akémukoľvek zásahu do právomocí, ktoré majú posudzovatelia rizík a tí, ktorí riziká riadia, podľa smernice 2001/18/ES a nariadenia (ES) č. 1829/2003 – mal používať len dôvody týkajúce sa cieľov politiky životného prostredia súvisiace s dôsledkami, ktoré sú odlišné a doplnkové k posudzovaniu rizík pre zdravie a životné prostredie v kontexte povoľovacích postupov ustanovených v smernici 2001/18/ES a nariadení (ES) č. 1829/2003, ako napríklad zachovanie a rozvoj poľnohospodárskych postupov, ktoré umožňujú lepšie zosúladenie produkcie a udržateľnosti ekosystémov, alebo zachovanie miestnej biodiverzity vrátane určitých biotopov a ekosystémov alebo určitých typov prírodných a krajinných prvkov, ako aj špecifických ekosystémových funkcií a služieb.
- (15) Členské štáty by tiež mali mať možnosť založiť rozhodnutia, ktoré prijímú na základe smernice 2001/18/ES na dôvodoch týkajúcich sa sociálno-ekonomických vplyvov, ktoré môžu vyplývať z pestovania GMO na území dotknutého členského štátu. Hoci sa opatrenia koexistencie riešili odporúčaním Komisie z 13. júla 2010, členské štáty by mali mať tiež možnosť prijať opatrenia, ktorými sa podľa tejto smernice obmedzuje alebo zakazuje pestovanie povolených GMO na celom ich území alebo jeho časti. Uvedené dôvody môžu súvisieť s vysokými

⁽¹⁾ Odporúčanie Komisie z 13. júla 2010 o usmerneniach pre tvorbu vnútroštátnych opatrení pre koexistenciu na predchádzanie nezámernej prítomnosti GMO v konvenčných a ekologických plodinách (Ú. v. EÚ C 200, 22.7.2010, s. 1).

nákladmi, nerealizovateľnosťou alebo nemožnosťou zavedenia opatrení zabezpečujúcich koexistenciu v dôsledku osobitných geografických podmienok, akými sú napríklad malé ostrovy alebo horské oblasti, alebo potrebou predchádzať prítomnosti GMO v iných výrobkoch, ako napríklad v špecifických alebo osobitných výrobkoch. Okrem toho Komisia na základe žiadosti v záveroch zo zasadnutia Rady z roku 2008 predložila Európskemu parlamentu a Rade správu o sociálno-ekonomických dôsledkoch pestovania GMO. Závety tejto správy môžu členskými štátmi poskytnúť cenné informácie týkajúce sa rozhodovania na základe tejto smernice. Dôvody súvisiace s cieľmi poľnohospodárskej politiky môžu zahŕňať potrebu chrániť rozmanitosť v poľnohospodárskej výrobe a potrebu zabezpečiť čistotu osiva a množiteľského materiálu rastlín. Členskými štátmi by sa taktiež malo umožniť, aby svoje opatrenia založili aj na iných dôvodoch, ktoré môžu zahŕňať využívanie pôdy, územné plánovanie či iné legitímne faktory, a to aj tie, ktoré sa týkajú kultúrnych tradícií.

- (16) Obmedzenia alebo zákazy prijaté na základe tejto smernice by sa mali týkať pestovania, a nie voľného pohybu a dovozu geneticky modifikovaných osív a množiteľského materiálu rastlín ako výrobkov alebo ako ich súčasti, ani produktov ich úrody a okrem toho by mali byť v súlade so zmluvami, najmä pokiaľ ide o zásadu nediskriminácie medzi domácimi a zahraničnými výrobkami, zásadu proporcionality a článok 34, článok 36 a článok 216 ods. 2 ZFEÚ.
- (17) Opatrenia členských štátov prijaté na základe tejto smernice by mali byť predmetom postupu s kontrolou a poskytovaním informácií na úrovni Únie. Opatrenia členských štátov prijaté na základe tejto smernice by mali byť predmetom postupu s kontrolou a poskytovaním informácií na úrovni Únie. Vzhľadom na úroveň kontroly a informácií Únie nie je navyše potrebné uplatňovanie smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES⁽¹⁾. Členské štáty môžu obmedziť alebo zakázať pestovanie GMO na celom svojom území alebo jeho časti odo dňa nadobudnutia účinnosti povolenia Únie a počas celého trvania súhlasu/povolenia pod podmienkou, že uplynulo ustanovené obdobie zastavenia konania, počas ktorého mala Komisia možnosť vyjadriť pripomienky k navrhovaným opatreniam. Dotknutý členský štát by mal preto Komisii oznámiť návrh uvedených opatrení najmenej 75 dní pred ich prijatím, aby Komisia mala možnosť k nim vyjadriť pripomienky, a počas tohto obdobia by sa mal zdržať prijímania a vykonávania uvedených opatrení. Po uplynutí ustanoveného obdobia zastavenia konania by členský štát mal mať možnosť prijať opatrenia v pôvodne navrhovanej podobe alebo v podobe, v akej zohľadní pripomienky Komisie.
- (18) Počas ustanoveného obdobia zastavenia konania žiadateľ o povolenie/držiteľ povolenia, ktorého by sa týkali opatrenia, ktorými sa obmedzí alebo zakáže pestovanie GMO v členskom štáte, by sa mal zdržať všetkých činností súvisiacich s pestovaním tohto GMO v danom členskom štáte.
- (19) Rozhodnutia o obmedzení alebo zákaze pestovania GMO členskými štátmi na celom ich území alebo časti ich územia by nemali brániť vykonávaniu biotechnologického výskumu za predpokladu, že sa pri jeho vykonávaní dodržiavajú všetky potrebné bezpečnostné opatrenia týkajúce sa zdravia ľudí a zvierat a ochrany životného prostredia a že táto činnosť nie je v rozpore s dodržiavaním dôvodov, na základe ktorých bolo toto obmedzenie alebo zákaz zavedené. Úrad a členské štáty by sa okrem toho mali zameriavať na vytvorenie rozsiahlej siete vedeckých organizácií, v ktorej by boli zastúpené všetky odbory vrátane ekologických, a mali by spolupracovať, aby včas zistili prípadné rozdiely medzi vedeckými stanoviskami a vyriešili či objasnili sporné vedecké otázky. Komisia a členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli zaručené potrebné zdroje pre nezávislý výskum možných rizík spojených so zámerným uvoľňovaním GMO alebo s ich uvádzaním na trh a aby nezávislí výskumníci mali prístup k všetkému relevantnému materiálu za súčasného dodržania práv duševného vlastníctva.
- (20) Vzhľadom na význam vedeckých dôkazov pri rozhodovaní o zákaze alebo povolení GMO by úrad mal zhromažďovať a analyzovať výsledky výskumu, ktoré sa týkajú rizika alebo nebezpečenstva GMO pre ľudské zdravie alebo životné prostredie, a informovať manažérov rizika o každom prípadnom riziku. Tieto informácie by mali byť prístupné verejnosti.
- (21) Členský štát by mal mať možnosť požiadať príslušný orgán alebo Komisiu, aby celé jeho územie alebo jeho časť opätovne začlenila do geografického rozsahu pôsobnosti súhlasu/povolenia, z ktorého boli predtým vyňaté. V takomto prípade by nemalo byť potrebné postúpiť žiadosť držiteľovi súhlasu/povolenia a žiadať ho o jeho súhlas. Geografický rozsah pôsobnosti súhlasu alebo rozhodnutia o povolení by mal primerane upraviť príslušný orgán, ktorý udelil písomný súhlas, alebo Komisia podľa smernice 2001/18/ES alebo podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov (Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37).

- (22) Písomné súhlasy alebo rozhodnutia o povolení, ktoré sa vydali alebo prijali s geografickým rozsahom pôsobnosti obmedzeným na určité oblasti, alebo opatrenia prijaté členskými štátmi v súlade s touto smernicou, ktorá obmedzuje alebo zakazuje pestovanie GMO, by nemali brániť používaniu povolených GMO inými členskými štátmi alebo ho zakazovať. Okrem toho by touto smernicou a vnútroštátnymi opatreniami prijatými podľa nej nemali byť dotknuté požiadavky práva Únie týkajúce sa nezámernej a náhodnej prítomnosti GMO v geneticky nemodifikovaných odrodách osiva a množiteľského materiálu rastlín a táto smernica ani vnútroštátne opatrenia prijaté podľa nej by nemali brániť pestovaniu odrôd, ktoré tieto požiadavky spĺňajú.
- (23) V nariadení (ES) č. 1829/2003 sa ustanovuje, že odkazy v častiach A a D smernice 2001/18/ES na GMO povolené podľa časti C uvedenej smernice sa rovnocenne vzťahujú aj na GMO povolené podľa uvedeného nariadenia. Preto by sa opatrenia prijaté členskými štátmi podľa smernice 2001/18/ES mali vzťahovať aj na GMO povolené podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003.
- (24) Touto smernicou nie sú dotknuté povinnosti členských štátov v oblasti voľného pohybu konvenčného osiva, množiteľského materiálu rastlín a produktov ich úrody v súlade s príslušným právom Únie a v súlade so ZFEÚ.
- (25) V záujme zaručenia vysokej ochrany spotrebiteľa by členské štáty a subjekty mali tiež prijať účinné opatrenia na označovanie a poskytovanie informácií v súlade s nariadením (ES) č. 1829/2003 a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003⁽¹⁾, aby sa zaručila transparentnosť v otázke prítomnosti GMO vo výrobkoch.
- (26) V záujme zosúladenia cieľov tejto smernice s legitímnymi záujmami hospodárskych subjektov vo vzťahu k schváleným GMO alebo ku GMO, ktoré pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice prechádzali procesom schvaľovania, by sa mali ustanoviť vhodné prechodné ustanovenia. Prechodné ustanovenia sú odôvodnené aj potrebou predísť vzniku možných narušení hospodárskej súťaže z dôvodu odlišného zaobchádzania s aktuálnymi držiteľmi povolení v porovnaní s budúcimi žiadateľmi o povolenie. V záujme právnej istoty by sa dĺžka obdobia, počas ktorého sa môžu prijímať takéto prechodné ustanovenia, mala obmedziť na čas, ktorý je nevyhnutne potrebný na zabezpečenie bezproblémového prechodu na nový režim. Takéto prechodné ustanovenia by mali preto členským štátom umožniť uplatniť ustanovenia tejto smernice na produkty, ktoré boli pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice už schválené alebo ktoré prechádzali procesom schvaľovania, pod podmienkou, že to nebude mať vplyv na povolené geneticky modifikované odrody osiva a na povolený geneticky modifikovaný množiteľský materiál rastlín, ktoré už sú legálne vysadené.
- (27) Ustanovenia stanovené v článkoch 26b a 26c smernice 2001/18/ES sa uplatňujú bez toho, aby nimi bol dotknutý článok 23 uvedenej smernice, ako aj článok 34 nariadenia (ES) č. 1829/2003.
- (28) Smernica 2001/18/ES by sa preto mala primeraným spôsobom zmeniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 2001/18/ES sa mení takto:

1. Do článku 26a sa vkladá tento odsek:

„1a. Od 3. apríla 2017 členské štáty, v ktorých sa pestujú GMO, prijímú vhodné opatrenia v hraničných oblastiach svojich území s cieľom zamedziť novej cezhraničnej kontaminácii do susedných členských štátov, v ktorých je pestovanie GMO zakázané, ak nie sú takéto opatrenia zbytočné na základe osobitných geografických podmienok. Tieto opatrenia sa oznamujú Komisii.“

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 z 22. septembra 2003 o sledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/18/ES (Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 24).

2. Vkladajú sa tieto články:

„Článok 26b

Pestovanie

1. Počas povoľovacieho postupu pre daný GMO alebo pri obnovení súhlasu/povolenia môže členský štát požiadať o úpravu geografického rozsahu pôsobnosti písomného súhlasu alebo povolenia v tom zmysle, že celé územie alebo časť územia tohto členského štátu sa má vylúčiť z pestovania. Táto žiadosť musí byť oznámená Komisii najneskôr 45 dní odo dňa rozoslania hodnotiacej správy uvedenej v článku 14 ods. 2 tejto smernice alebo odo dňa prijatia stanoviska Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín podľa článku 6 ods. 6 a článku 18 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1829/2003. Komisia bezodkladne predloží žiadosť členského štátu ohlasovateľovi/žiadateli a ostatným členským štátom. Komisia zverejní žiadosť prostredníctvom elektronických prostriedkov.

2. Do 30 dní od dňa, keď Komisia predloží túto žiadosť, ohlasovateľ/žiadateľ môže upraviť alebo potvrdiť geografický rozsah pôsobnosti svojho ohlásenia/žiadosti.

V prípade nepotvrdenia sa úprava geografického rozsahu pôsobnosti ohlásenia/žiadosti zapracuje do písomného súhlasu vydaného v súlade s touto smernicou a prípadne do rozhodnutia vydaného v súlade s článkom 19 tejto smernice, ako aj rozhodnutia o povolení prijaté v súlade s článkami 7 a 19 nariadenia (ES) č. 1829/2003.

Písomný súhlas vydaný podľa tejto smernice a v náležitých prípadoch rozhodnutie vydané v súlade s článkom 19 tejto smernice, ako aj rozhodnutie o povolení prijaté v súlade s článkami 7 a 19 nariadenia (ES) č. 1829/2003 sa následne vydajú na základe upraveného geografického rozsahu pôsobnosti ohlásenia/žiadosti.

Ak sa žiadosť v súlade s odsekom 1 tohto článku oznamuje Komisii po dátume rozoslania hodnotiacej správy podľa článku 14 ods. 2 tejto smernice alebo po doručení stanoviska Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín podľa článku 6 ods. 6 a článku 18 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1829/2003, harmonogramy stanovené v článku 15 tejto smernice na vydávanie súhlasu alebo prípadne v článkoch 7 a 19 nariadenia (ES) č. 1829/2003 na predloženie návrhu rozhodnutia na prijatie výboru sa predlžia o jednotný čas 15 dní bez ohľadu na počet členských štátov, ktoré tieto žiadosti predkladajú.

3. Ak sa podľa odseku 1 tohto článku nepredloží žiadna žiadosť alebo ak ohlasovateľ/žiadateľ potvrdí geografický rozsah pôsobnosti svojho pôvodného ohlásenia/žiadosti, môže členský štát prijať opatrenia, ktorými na celom svojom území alebo na jeho časti obmedzí alebo zakáže pestovanie GMO alebo skupiny GMO definovanej plodinou či vlastnosťami, ktorá bola predtým povolená v súlade s časťou C tejto smernice alebo s nariadením (ES) č. 1829/2003, ak sú takéto opatrenia v súlade s právom Únie, sú odôvodnené, primerané a nediskriminačné a okrem toho sú založené na závažných dôvodoch súvisiacich s:

- a) cieľmi poľnohospodárskej politiky;
- b) územným plánovaním;
- c) využívaním pôdy;
- d) sociálno-ekonomickými vplyvmi;
- e) predchádzaním prítomnosti GMO v iných produktoch bez toho, aby bol dotknutý článok 26a;
- f) cieľmi poľnohospodárskej politiky;
- g) verejnou politikou.

Tieto dôvody môžu byť uplatnené jednotlivo alebo v kombinácii s výnimkou dôvodu uvedeného v písmene g), ktorý sa nemôže použiť individuálne, v závislosti od konkrétnych okolností členského štátu, regiónu alebo oblasti, v ktorej sa budú opatrenia uplatňovať, avšak v žiadnom prípade nesmú byť v rozpore s posúdením environmentálnych rizík vykonaným podľa tejto smernice alebo nariadenia (ES) č. 1829/2003.

4. Členský štát, ktorý má v úmysle prijať opatrenia podľa odseku 3 tohto článku, najprv oznámi svoj návrh opatrení a zodpovedajúce príslušné dôvody Komisii. Toto oznámenie sa môže uskutočniť pred ukončením postupu povoľovania GMO v súlade s časťou C tejto smernice alebo nariadením (ES) č. 1829/2003. Počas obdobia 75 dní plynúceho odo dňa, keď sa takéto oznámenie uskutočnilo:

- a) dotknutý členský štát sa zdrží prijímania a vykonávania uvedených opatrení;
- b) dotknutý členský štát zabezpečí, aby sa subjekty zdržali pestovania príslušného GMO alebo príslušných GMO, a
- c) Komisia môže vyjadriť akékoľvek pripomienky, ktoré považuje za vhodné.

Po uplynutí 75-dňového obdobia uvedeného v prvom pododseku môže dotknutý členský štát počas celého trvania súhlasu/povoľenia a odo dňa nadobudnutia účinnosti povolenia Únie uvedené opatrenia prijať buď v pôvodne navrhovanej podobe, alebo po zohľadnení nezáväzných pripomienok Komisie. O uvedených opatreniach sa bezodkladne upovedomí Komisia, ostatné členské štáty a držiteľ povolenia.

Členské štáty zverejnia všetky takéto opatrenia všetkým príslušným subjektom vrátane pestovateľov.

5. Ak si členský štát želá, aby sa celé jeho územie alebo jeho časť opätovne začlenili do geografického rozsahu pôsobnosti súhlasu/povoľenia, z ktorého boli predtým vyňaté podľa odseku 2, môže na tento účel podať žiadosť príslušnému orgánu, ktorý vydal písomný súhlas podľa tejto smernice, alebo Komisii, ak bol GMO povolený podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003. Geografický rozsah pôsobnosti súhlasu alebo rozhodnutia o povolení zodpovedajúcim spôsobom upravuje príslušný orgán, ktorý písomný súhlas vydal, alebo prípadne Komisia.

6. Na účely úpravy geografického rozsahu pôsobnosti súhlasu/povoľenia GMO podľa odseku 5:

- a) v prípade GMO, ktoré bolo povolené v súlade s touto smernicou, upraví príslušný orgán, ktorý písomný súhlas udelil, zodpovedajúcim spôsobom geografický rozsah pôsobnosti súhlasu a po vykonaní úpravy informuje Komisiu, členské štáty a držiteľa povolenia;
- b) v prípade GMO povoleného v súlade s nariadením (ES) č. 1829/2003 upraví Komisia zodpovedajúcim spôsobom rozhodnutie o povolení, pričom neuplatňuje postup ustanovený v článku 35 ods. 2 uvedeného nariadenia. Komisia zodpovedajúcim spôsobom informuje členské štáty a držiteľa povolenia.

7. Ak členský štát zruší opatrenia prijaté podľa odsekov 3 a 4, bezodkladne o tom upovedomí Komisiu a ostatné členské štáty.

8. Opatrenia prijaté podľa tohto článku neovplyvňujú voľný pohyb povolených GMO ako výrobkov alebo ako súčasti výrobkov.

Článok 26c

Prechodné opatrenia

1. Od 2. apríla do 3. októbra 2015 môže členský štát požiadať, aby sa upravil geografický rozsah pôsobnosti podaného ohlásenia/podanej žiadosti alebo udeleného povolenia, ktoré boli podané/udelené pred 2. aprílom 2015, v súlade s touto smernicou alebo s nariadením (ES) č. 1829/2003. Komisia bezodkladne predloží žiadosť členského štátu ohlasovateľovi/žiadateľovi a ostatným členským štátom.

2. V prípade, že bolo podané ohlásenie/žiadosť a ohlasovateľ/žiadateľ nepotvrdil geografický rozsah pôsobnosti svojho pôvodného ohlásenia/žiadosti do 30 dní od oznámenia žiadosti uvedenej v odseku 1 tohto článku, geografický rozsah pôsobnosti ohlásenia/žiadosti sa upraví zodpovedajúcim spôsobom. Písomný súhlas vydaný podľa tejto smernice a v prípade potreby rozhodnutie vydané v súlade s článkom 19 tejto smernice, ako aj rozhodnutie o povolení prijaté v súlade s článkami 7 a 19 nariadenia (ES) č. 1829/2003 sa následne vydajú na základe upraveného geografického rozsahu pôsobnosti ohlásenia/žiadosti.

3. Ak bolo povolenie už udelené a držiteľ povolenia nepotvrdil geografický rozsah pôsobnosti povolenia do 30 dní od oznámenia žiadosti uvedenej v odseku 1 tohto článku, povolenie sa primerane upraví. V prípade písomného súhlasu v súlade s touto smernicou príslušný orgán primerane upraví geografický rozsah pôsobnosti a po vykonaní úpravy informuje Komisiu, členské štáty a držiteľa povolenia. V prípade povolenia v súlade s nariadením (ES) č. 1829/2003 upraví Komisia zodpovedajúcim spôsobom rozhodnutie o povolení, pričom neuplatňuje postup ustanovený v článku 35 ods. 2 uvedeného nariadenia. Komisia zodpovedajúcim spôsobom informuje členské štáty a držiteľa povolenia.
4. Ak nebola podľa odseku 1 tohto článku podaná žiadna žiadosť alebo ak ohlasovateľ/žiadateľ alebo prípadne držiteľ povolenia potvrdil geografický rozsah pôsobnosti svojej pôvodnej žiadosti alebo prípadne povolenia, odseky 3 až 8 článku 26b sa uplatňujú *mutatis mutandis*.
5. Týmto článkom nie je dotknuté pestovanie akéhokoľvek GMO osiva ani množiteľského materiálu rastlín, ktoré boli zákonne vysadené pred obmedzením alebo pred zákazom pestovania GMO v členskom štáte.
6. Opatrenia prijaté podľa tohto článku neovplyvňujú voľný pohyb povolených GMO ako výrobkov alebo ako súčasti výrobkov.“

Článok 2

Najneskôr 3. apríla 2019 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, ktorej predmetom bude využívanie tejto smernice členskými štátmi vrátane účinnosti ustanovení, ktorým sa členskými štátmi umožňuje obmedziť alebo zakázať pestovanie GMO na celom ich území alebo na jeho časti a hladké fungovanie vnútorného trhu. K správe sa môžu pripojiť legislatívne návrhy, ktoré Komisia považuje za vhodné.

Do toho istého dátumu uvedeného v prvom odseku Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade aj správu o skutočnej náprave škôd na životnom prostredí, ktoré môžu vzniknúť z dôvodu pestovania GMO, a to na základe informácií postúpených Komisii podľa článkov 20 a 31 smernice 2001/18/ES a článkov 9 a 21 nariadenia (ES) č. 1829/2003.

Článok 3

Najneskôr do 3. apríla 2017 Komisia aktualizuje prílohy k smernici 2001/18/ES v súlade s článkom 27 uvedenej smernice, čo sa týka posúdenia environmentálnych rizík, s cieľom začleniť posilnené usmernenia úradu z roku 2010 o posudzovaní environmentálnych rizík geneticky modifikovaných rastlín a ďalej na týchto usmerneniach budovať.

Článok 4

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Táto smernica je určená členskými štátmi.

V Štrasburgu 11. marca 2015

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predsedníčka
Z. KALNIŇA-LUKAŠEVICA